

METODBESKRIVNING

FASAD - STÄLLNING. MURNING

Version 2023-04-15

Projektnamn
Projektnummer

UEs arbetsledare är ansvarig för arbetsberedning, riskanalys och uppföljning av arbetsberedning

Namn (Texta tydligt)	Befattning	Datum

UEs arbetsledare ansvarar för att egna hantverkare delges metodbeskrivning och genomför arbetsberedning tillsammans med JM berörd personal.
Följande personer har deltagit vid arbetsberedning samt uppföljning av arbetsberedning.

Namn (Texta tydligt)	Befattning/ ansvarsområde	Datum för genomgång	Datum för uppföljning av första montage

 [Förbättringsförslag skickas via Förbättra](#)

 = Bild och/eller text är reviderad sedan föregående version.

INLEDNING

ARBETSMILJÖ

- Genomgång av ställningsentreprenörens riskanalyser med egna hantverkare är utförd.
- Ställningsentreprenören har gått igenom JM's ordning- och skyddsregler med egna hantverkare.

KVALITÉ

- Genomgång av ritningar och ställningentreprenörens egenkontroller och kontrollplan är utförd.
- Startmöte mellan JM och ställningsentreprenören är genomförd.
- Avvikelser rapporteras till platsledning innan utförande.

Metodbeskrivning bygger på att visa de kvalitetskritiska momenten samt påvisa flödet genom JM's tidsplanstruktur. Bygghandling och leverantörernas anvisning ligger till grund för denna anvisning.

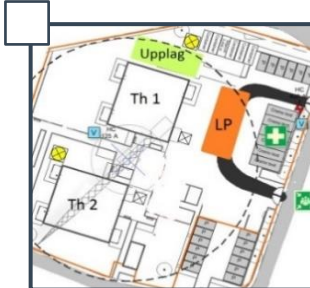
CHECKLISTA - STARTLÄGE

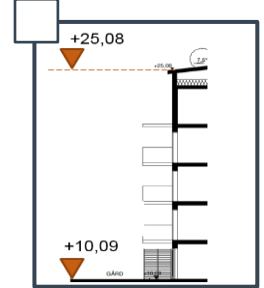
Marken är jämn och har erforderlig bärighet där ställning är placerad 0-2 m från fasad.

Indelning av ställnings-etapper är utförd och godkänd. Trapptorn, entréer och garage-portar samt hiss ritas in och beaktas.

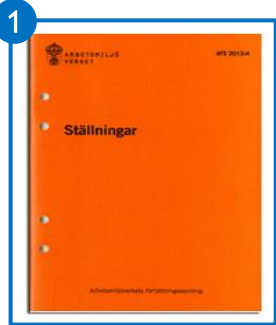
APD-plan är uppdaterad med ytor för ställning och upplagsyta. 1 m fritt ut från färdig ställning lämnas för byggnation av ställning.

Plushöjder för hängränna och gällande marknivå finns framtaget för ställnings-entreprenör.

UTFÖRANDE

1. ALLMÄNT OM STÄLLNING

Metodbeskrivningen är ett komplement till Ställningar (AFS 2013:4).

Ställningen är avsedd för typ av arbete som skall utföras.

Ställningen är byggd efter rätt breddklass och lastklass för ändamålet.

Skyddsräcke i ställningen ska alltid bestå av fotlist, mellanledare och överledare. Med minsta höjd 950 mm från bomlag till överledare.

Ställningen ska vara anpassad från mark så att översta bomlag placeras i samma höjd som hängränna. Se bild 5A.2 i anvisning. Säkerställ rätt plushöjder.

2. AVSTÅND FRÅN STÄLLNING TILL FASAD

Utrymmet mellan fasad och ställning ska alltid vara mindre än 300 mm. Eftersträva 50-100 mm mellanrum vid färdig tegelvägg. Fasadmateriell som bygger mer än 300mm, anpassa avstånd och kompletteras med räcke eller konsol.

Under burspråk byggs ställning enligt mått på bild 1.

Observera utskjutande takfot och anpassa placering av ställningens konsoler för att möjliggöra takskydd.

UTFÖRANDE

3. TRAPPTORN

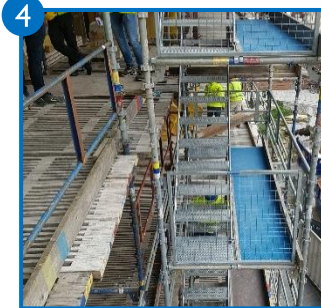
Placera trappsteg med hänsyn till produktions-etapper, rivningsetapper och utrymningsvägar.

Samtliga bomlag skall ha tillträde via en tillträdesled, där arbete skall utföras.

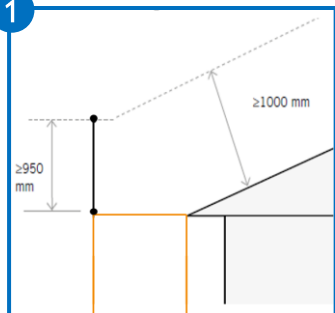

Säkerställ erforderlig tillträdesled till trappsteg.

Fotlist eller grindar ska monteras i kortändor av trapporna i trapphustornet.

4. STÄLLNING FÖR TAKARBETEN

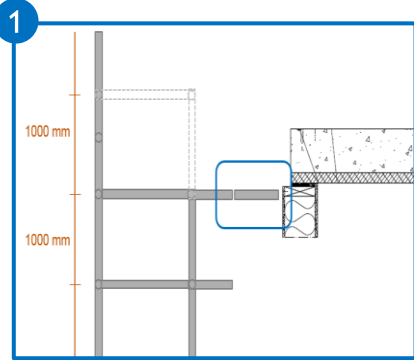

Skyddsräcke som takskydd skall vara minst 1000 mm över arbetsområdet det skyddar.

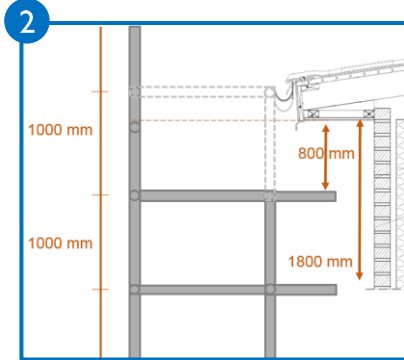

Skyddsräcke vid takfotsbomlag ska utformas med nätgrindar som uppfyller gällande krav, samt intäckning som skyddar för nedfallande material.

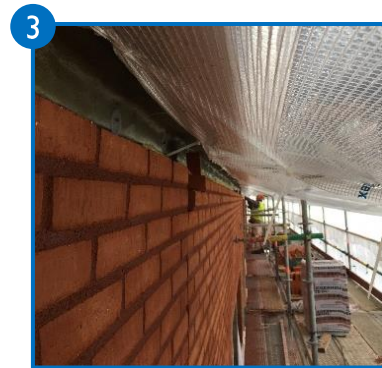
5A. BOMLAG VID TAKFOT - HÄNGRÄNNA

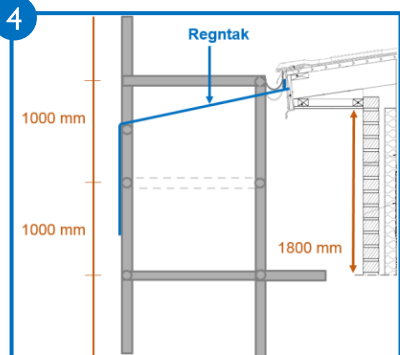
Vid start av takmontage monteras en extra konsol mot takvalvet på takbomlaget, om avståndet är mer än 50 mm.

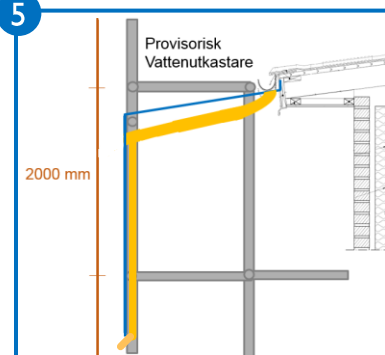
Takfotsbomlag monteras 800 mm under takfot inför JM:s arbete samt plåtslagning.

Takfotsbomlag höjs till nivå med hängrännan inför murningsarbeten. Använd 2 m ram till takbomlag.

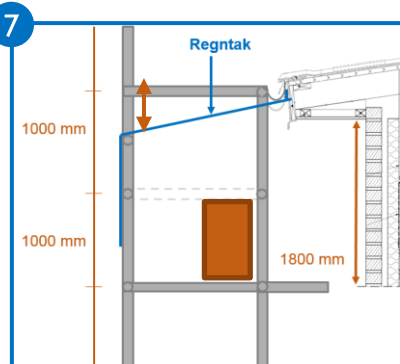

Ställning kompletteras med regntak samtidigt som takfotsbomlag för murningsarbeten färdigställs.

Principskiss på vattenavrinning med provisorisk vattenutkastare.

6 Efter att ställning är upprest dras provisorisk utkastarslang hela vägen ned innanför ställningsväv. Vid takfot lämnas tillräckligt med utkastarslang så att plåtentreprenör kan ansluta till vattenutkastare enligt principskiss, bild 5. Utkastarslang avslutas vid marknivå så att den kan vikas ut utanför ställningsväv för vattenavrinning. Utkastarslang stroppas fast vid varje våningsplan.

Vid murning på översta bomlaget höjs regntaket upp pga ergonomiska skäl.

För provisorisk vattenutkastare används ex. kabelslang med slät insida, yttre diameter 110 mm och innerdiameter 95 mm.

5B. BOMLAG VID TAKFOT - GAVELSPRÅNG

Vid lutande tak anpassas bomlags-
höjden efter bomlagshöjden vid
hängerännan.

Ställning kompletteras med regntak
samtidigt som takfotsbomlag för
murning färdigställs. Regntak
monteras likt 5A alternativt över
takfot och tätt mot tak.

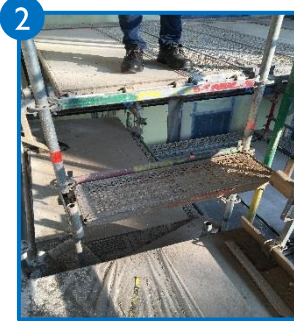

Eftersträva god arbetshöjd
under regntaket samt god
avrinning från regntaket.

6. TILLTRÄDE TILL BALKONG OCH TAK

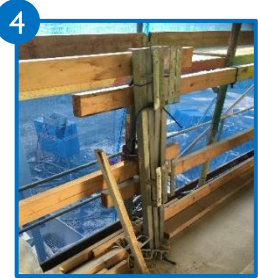
Samtliga balkonger och tak ska ha tillträdesleder från ställningen.

Vid höjdskillnad mindre än 500 mm mellan balkong och bomlag, samt mellan bomlag och tak, används trappsteg på innerkonsol eller dylikt.

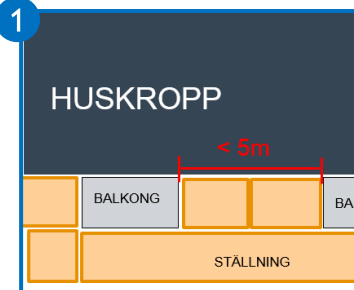

Tillträdesleder där höjdskillnad mellan balkong/tak och ställning är över 500 mm används trappstegar. Max höjdskillnad 1000 mm. Över 1000 mm höjdskillnad justeras hela bomlaget.

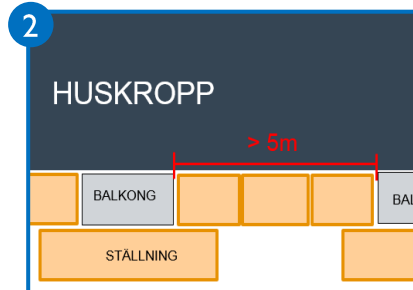

Erforderligt antal Combisafe-stolpar nedmonteras och förvaras på anvisad plats.

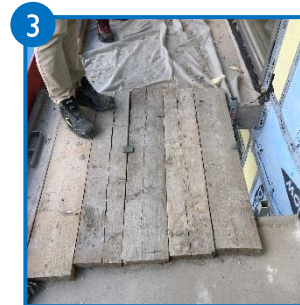
7. STÄLLNING VID BALKONG

Ställning byggs förbi balkong om avståndet är mindre än 5 meter, kompletteras med ställning mot vägg.

Ställning byggs runt balkong om avståndet är större än 5 meter mellan balkonger.

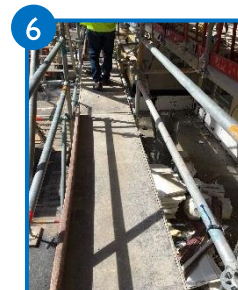
När balkonger är placerade så att ställning ej får plats, plankas mellanrum. Förankringar i längds- och sidledes samt ok skall användas.

Planera vilka balkonger som ska användas för stämputrivning och intransport av material och anpassa ställningen för det.

Balkonger ska vara intäkt med väv om tillhörande fasadsida har väv.

Vid uppenbar fallrisk använd innerräcken på ställning. T.ex. där balkong och ställning är på olika höjd.

UTFÖRANDE

8. STÄLLNING PÅ BALKONG OCH LOFTGÅNG

Upp till cirka 1,5 m ovan balkong muras det utan ställning.

Ställning byggs 2 m under ovanliggande balkongplatta. Säkerställ erforderliga skyddsräcken.

Säkerställ erforderlig tillträdesled till ställning för bystning av tegel.

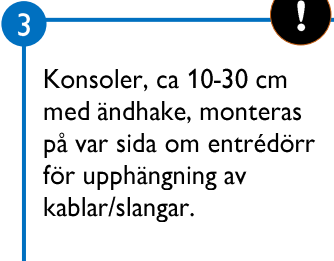
9. SKYDD FÖR STÄLLNING

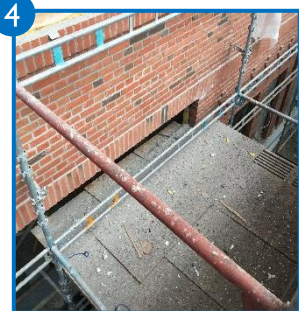
Beroende på vilken årstid arbeten skall utföras under, välj lämplig väv/nät/plast.

Stängningsbara konstruktioner anordnas vid tillträdesleder genom ställning, gäller vid vinterväv/plast. JM tillhandahåller och monterar.

Konsoler, ca 10-30 cm med ändhake, monteras på var sida om entrédörr för upphängning av kablar/slangar.

Samtliga tillträdesleder genom ställning och arbetsområden under ställning skall ha skyddstak som skyddar från fallande föremål.

Vinterväv, regler och plywood används som skydd av färdiga underlag där ställning behöver byggas.

9. SKYDD FÖR STÄLLNING

Vinterväv som fästes på plåttak kläms i falsen med falsfästen.

Skiljeväggar byggs inom ställning för avgränsning av uppvärmda ytor, gäller vid vinterväv/plast.

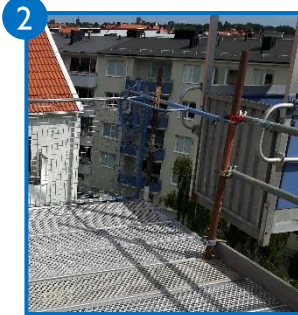

Mark under ställning skyddas med geotextil eller likvärdigt så att restavfall från fasadarbeten ej blandas med underliggande material.

10. BYGGHISS VID STÄLLNING

Planera och placera bygghissar med hänsyn till fasadetapper, tillgänglighet och infästningsmöjligheter i samarbete med bygghissleverantör och ställningsentreprenör.

När materialtransport av tegel sker i hiss ska den stanna vid samtliga bomlag där arbete ska utföras.

11. FÖRÄNDRING AV STÄLLNING

Vid ställning med innerkonsol justeras innerkonsolen vid bomlagshöjningar.

Vid Hakiställning justeras hela bomlaget vid bomlagshöjningar.

Förändring av ställning sker endast av behörig och kompetent personal.

UTFÖRANDE

12. STÄLLNINGSFÖRANKRING

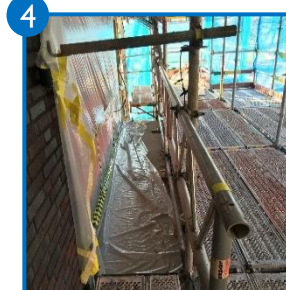
1 Ställningsförankringar placeras primärt i betongbjälklagskant.

2 Ställningsförankringar placeras och dimensioneras av ställningsentreprenören. Placering av infästning vid tegelbalkar och stuprör beaktas.

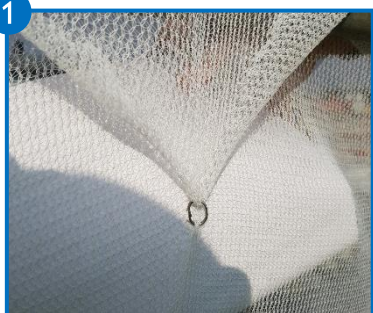

3 När ställning förankras i combisafäste i balkongplatta använd tillverkarens infästningsalternativ för balkonger.

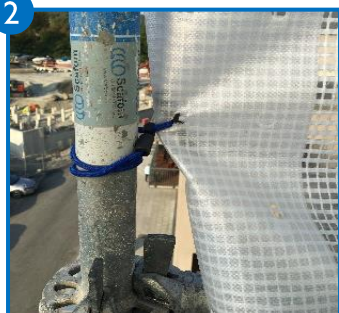

4 Ställningsförankringar får ej skjuta ut mer än 150 mm i bomlaget från spiran.

13. SKYDDSVÄV PÅ STÄLLNING

1 Nät/Sommarväv på ställning fästes enligt tillverkarens instruktioner. Spik får ej användas.

2 Plast/Vinterväv fästes enligt tillverkarens instruktioner. Spik får ej användas.

3 På ställningsetapper där det finns risk att personer träffas av fallande föremål ska alltid minst nät/sommarväv monteras.

14. SKARVNING AV STÄLLNING

Skarvning av hålrum i ställning ska utföras med godkänt och lämpligt ställningsmaterial.

Hålrums mellan ställningsdelar får ej överstiga 50 mm, detta gäller även vid tillträdesleder till balkong.

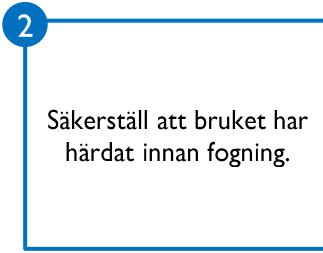
15. STÄLLNINGSLAGNINGAR

Ställningslagringar kan även utföras av murentreprenör.

Komplettera med en tegelsten vid ställningsinfästningar.

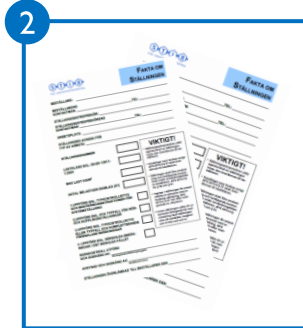

Säkerställ att bruket har härdat innan fogning.

16. BESIKTNING AV STÄLLNING

Dokumentation av besiktigad ställning ska anslås vid samtliga tillträdesleder till ställningen på markplan och takplan, innan ställningen tas i bruk.

Erforderliga handlingar lämnas till platsledningen i samband med överlämnande.

17. BYGGNATION OCH RIVNING AV STÄLLNING

Rivning och byggnation sker innanför avspärrat område. Säkerställ att tillträdesleder ut från huset är avspärrade.

På tak, terrassplan och dylikt ska det tydligt framgå att yta vid riven ställning ej får beträdas utan säkerhetsutrustning. JM ansvarar för det här.

Combisafe-räcken på balkong återmonteras omedelbart vid rivning av ställning.

Vinterväv/plast återlämnas till JM på hänvisad plats.

Vid rivning av ställning placeras material på anvisad plats.